

KALENDÁŘ OCHRANY LESA

2023

LEDEN

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
					7	8
2	3	4	5	6	14	15
9	10	11	12	13	21	22
16	17	18	19	20	28	29
23	24	25	26	27		
30	31					

Obecně

- sumarizují se údaje o výskytu lesních škodlivých činitelů a jimi způsobených ztrátách, hlášení se odesílá Lesní ochranné službě (LOS)
- začíná se s přípravou na novou sezónu – probíhá inventarizace zásob přípravků na ochranu rostlin (POR) se zvláštním zaměřením na POR, u kterých bude končit jejich doba použitelnosti, kontrolují se skladovací podmínky (zejména teplota), začíná se s přípravou objednávek (POR, feromonové lapáče, aplikační technika, ochranné pomůcky apod.)
- pracovníci nakládají s POR se účastní kurzů za účelem získání potřebného osvědčení (I. nebo II. stupně)

Podkorní, dřevokazný a kortikolní hmyz

- průběžně se odstraňuje materiál atraktivní pro podkorní a dřevokazný hmyz (vývraty, zlomy)
- průběžně se vyhledávají a odstraňují kůrovcové stromy a rovněž stromy silně poškozené houbovými patogeny

Listožravý hmyz

- bez aktivit

Zvěř a hlodavci

- v souladu s platnou legislativou a plány chovu a lovu se snižují početní stavy spárkaté zvěře
- kontroluje se stav oplocenek a přezimovacích obůrek
- přikrmuje se zvěř
- kontroluje se poškození stromků v kulturách hlodavci; v případě potřeby se provádí zašlapávání rodenticidů do nor nebo aplikace do jedových staniček; umožňuje-li to počasí, je možná aplikace repelentů
- kontroluje se stav oplocení lesních školek k zabránění vniknutí zejména zajíců a králíků

Plevele a buřeny

- při teplotách nad 5 °C se mohou aplikovat herbicidy pro hubení ostružiníku
- při teplotách nad 5 °C se provádí chemická probírka pomocí hypo-sekerky

Přirození nepřátelé

- vyvěšují a opravují se budky pro hmyzožravé ptáky a sovy
- v porostech s plánovanou zimní těžbou se vyznačuje výskyt hnízdních kup lesních mravenců

Kalamitní kůrovcová hořina (pomezí Čech a Moravy, Českorudolecko)

ÚNOR

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

Obecně

- dokončuje se sumarizace údajů o výskytu lesních škodlivých činitelů a jimi způsobených ztrát, hlášení se odesílá Lesní ochranné službě (LOS)
- pokračuje se s přípravou na novou sezónu – vyhotovují se objednávky (POR, feromonové lapáče, aplikační technika, ochranné pomůcky apod.), průběžně se kontrolují skladovací podmínky POR
- pracovníci nakládají s POR se účastní kurzů za účelem získání potřebného osvědčení (I. nebo II. stupně)

Podkorní, dřevokazný a kortikolní hmyz

- odstraňuje se materiál atraktivní pro podkorní a dřevokazný hmyz, zejména nově vzniklé vývraty a zlomy
- průběžně se vyhledávají a odstraňují kůrovcové stromy a rovněž stromy silně poškozené houbovými patogeny
- v nižších polohách se za příznivého průběhu počasí koncem měsíce zahajuje příprava lapáků na lýkožrouta smrkového
- z borových porostů se urychleně odstraňuje dříví atraktivní pro lýkohuby (polomy, dříví z těžby), které nebude využito jako lapáky
- v borových porostech se připravují lapáky na lýkohuba sosnového
- na lokalitách ohrožených škodlivým výskytem dřevokaza čárkovaného se odstraňuje atraktivní jehličnaté dříví ze skládek
- na lokalitách (zejména skládkách), kde v minulé sezóně mohlo dojít nebo došlo k vyrojení dřevokaza čárkovaného z napadeného dříví, se zahájí feromonové lapáče
- na plochách, kde nelze atraktivní dříví odstranit (zejména trvalé sklady) a hrozi nebezpečí napadení kůrovci (zejména dřevokazem), se mohou alespoň nejcennější sortimenty ochránit insekticidními sítěmi

Listožravý hmyz

- bez aktivit

Zvěř a hlodavci

- průběžně se kontroluje stav oplocenek a přezimovacích obůrek
- přikrmuje se zvěř
- pokračuje se v kontrole poškození stromků hlodavci; v případě potřeby se provádí zašlapávání rodenticidů do nor nebo aplikace do jedových staniček; umožňuje-li to počasí, je možná aplikace repelentů
- průběžně se kontroluje stav oplocení lesních školek

Houbové choroby

- dle potřeby se může zahájit kontrola výskytu sypavky na borovicích, které byly infikovány v předchozím roce

Plevele a buřeny

- při teplotách nad 5 °C se mohou aplikovat herbicidy pro hubení ostružiníku
- při teplotách nad 5 °C se provádí chemická probírka pomocí hypo-sekerky

Přirození nepřátelé

- vyvěšují a opravují se budky pro hmyzožravé ptáky a sovy
- v porostech s plánovanou zimní těžbou se vyznačuje výskyt hnízdních kup lesních mravenců

Poškození douglasky těžkým mokrým sněhem (Slezsko, Opavsko)

BŘEZEN

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Obecně

- intenzivně se pokračuje v přípravě na novou sezónu – zajištění potřebných POR, feromonových lapáčů, aplikační techniky, ochranných pomůcek apod.
- pracovníci nakládají s POR se účastní kurzů za účelem získání potřebného osvědčení (I. nebo II. stupně)

Podkorní, dřevokazný a kortikolní hmyz

- odstraňuje se materiál atraktivní pro podkorní a dřevokazný hmyz, dokončuje se odstraňování nově vzniklých vývratů a zlomů, nejsou-li plánovány pro využití jako lapáky
- průběžně se vyhledávají a odstraňují kůrovcové stromy („vyhláskový“ termín v nižších polohách – konec března) a rovněž stromy silně poškozené houbovými patogeny
- ve smrkových porostech se dle potřeby připravují lapáky 1. série na lýkožrouta smrkového a l. lesklého
- v borových porostech se kontrolují borové lapáky na lýkohuba sosnového
- dle potřeby se mohou připravovat lapáky i na další druhy kůrovců (lýkožrout modřínový, l. vrcholkový, lýkohub menší a další)
- začíná se s kontrolou feromonových lapáčů určených k odchytu dřevokaza čárkovaného, sleduje se jeho výskyt na neodvezeném dříví nebo nezpracovaných polomech

Listožravý hmyz

- v ohrožených smrkových porostech se kopou půdní sondy pro kontrolu ploskohřbetek
- v dubových porostech se dle potřeby začíná s odběrem vzorkových větví pro zjištění početního stavu jamních defoliátorů (zejména obalečů a píďalek), popř. se upřesňuje kontrola bekyně velkohlavě pomocí vaječných snůšek („hubek“)

Zvěř a hlodavci

- začíná se s vyhodnocováním škod způsobených zvěří
- pokračuje se s ochranou proti drobným hlodavcům
- pokračuje se v provádění průběžné kontroly stavu oplocení lesních školek
- může se zahájit stavba oplocenek na pasekách, kde bude probíhat výsadba
- za vhodných klimatických podmínek se může začít s aplikací repelentů proti loupání a letnímu okusu zvěří, využívají se i různé metody individuální ochrany

Houbové choroby

- průběžně se provádí ošetření kmenů stromů po mechanickém poškození při zimních těžbách a ohryzem zvěří
- při vyvedávání borovice ve školkách se provádí vytřídění sazenic napadených sypavkou borovou, napadené se likvidují (pálí)
- začíná se s přípravou substrátů ve školkách (dezinfekce, dezinekce)
- dle potřeby se moří osivo

Plevele a buřeny

- dle potřeby se může zahájit aplikace předsetových a preemergentních herbicidů
- aplikují se herbicidy pro hubení ostružiníku
- provádí se příprava půdy pro výsevy a školkování (mechanicky, samicíky)
- dokončuje se chemická probírka pomocí hypo-sekerky, zásahy dle potřeby ukončit cca 14 dní před rašením dřevin

Přirození nepřátelé

- vyvěšují a opravují se budky pro hmyzožravé ptáky a sovy

Sněženky v lužním lese (Čechy, Mělnicko)

DUBEN

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Obecně

- dokončuje se zásobování POR, aplikační technikou a ochrannými pomůckami

Podkorní, dřevokazný a kortikolní hmyz

- zpracovávají se polomy ze zimního období s ohledem na možnost napadení podkorním a dřevokazným hmyzem
- průběžně se vyhledávají a odstraňují kůrovcové stromy („vyhláskový“ termín ve vyšších polohách – konec dubna) a rovněž stromy silně poškozené houbovými patogeny
- v nižších polohách se začíná s vyhledáváním a vyznačováním nově napadených kůrovcových stromů a stromů odumírajících či odumělých z jiných příčin
- vypočítává se kalamitní základ pro konečné stanovení potřebného počtu obranných opatření pro jednotlivá kůrovcová ohniska
- ve smrkových porostech se dokončuje instalace feromonových lapáčů na lýkožrouty (l. smrkového, l. lesklého, popř. l. severského)
- vyvěšují se feromonové odparky do instalovaných feromonových lapáčů
- připravují se otrávené lapáky a uvádějí se do provozu
- ve vyšších polohách se dokončuje příprava lapáků 1. série na lýkožrouty
- v nižších polohách se v druhé polovině měsíce (v závislosti na průběhu počasí) zahajuje kontrola smrkových lapáků a feromonových lapáčů
- v borových porostech se kontrolují lapáky na lýkohubu a může se začít s jejich asanací, dokončuje se pokládání lapáků a instalace feromonových lapáčů na lýkožrouta vrcholového
- kontrolují se feromonové lapáče na dřevokaza čárkovaného
- ve školkách se před vyzvednutím provádí postřik jehličnatých sazenic insekticidy proti klikorohu borovému, příp. se provádí máčení sazenic po jejich vyzvednutí

Listožravý hmyz

- v ohrožených smrkových porostech ve vyšších polohách se po rozmrznutí půdy dokončuje kopání půdních sond pro kontrolu ploskohřbetek
- v ohrožených oblastech se začíná s přípravou lepových pásů, kontrolních hrání apod. pro kontrolu bekyně mňišky

Zvěř a hlodavci

- ošetřují se poranění dřevin vzniklá ohryzem zvěří
- zjišťují se škody způsobené zvěří na lesních porostech
- zjišťují se škody způsobené hlodavci
- staví se oplocenky kolem nových výsadeb
- začíná se, resp. se pokračuje s aplikací repelentů proti loupání a letnímu okusu zvěří, využívají se i různé metody individuální ochrany

Houbové choroby

- ošetřují se rány na kmenech stromů vzniklé při těžebních pracích a poškozením zvěří
- provádí se dezinfekce substrátů navážených do fóliovníků před provedením výsevu
- dle potřeby se moří osivo
- začíná se s aplikací fungicidů proti plísni šedé
- provádí se kontrola výskytu sypavky na semenáčcích a sazenicích
- zakrývají se sje listnáčů pro zabránění poškození mrazem
- ve školkách se průběžně sleduje možný výskyt pozdních mrazů a v případě potřeby se činí preventivní protipatření (rosení, zakrývání apod.)

Plevele a buřeny

- zahajuje se ošetřování kultur proti bušení – retardace trav, aplikace herbicidů před narašením jehličnanů
- provádí se příprava půdy na záhonech před výsevem a školkováním

Přirození nepřátelé

- označují se doupné stromy

Zpracování klestu drcením po kalamitní kůrovcové těžbě (Morava, Třebíčsko)

KVĚTEN

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Obecně

- dle aktuální potřeby se doplňují zásoby POR

Podkorní, dřevokazný a kortikolní hmyz

- zejména v jehličnatých porostech se intenzivně vyhledávají, vyznačují a asanují stromy napadené podkorním hmyzem a zpracovávají se polomy
- kontrolují se smrkové lapáky a koncem měsíce se začíná s jejich asanací, průběžně se podle potřeby pokládají další lapáky
- okrabíraj se brouci z lapáčů navnaděných na kůrovce (lýkožrouta smrkového, l. lesklého a l. severského)
- kontrolují se a asanují borové lapáky (podle doby výskytu jednotlivých druhů kůrovců)
- kontrolují se feromonové lapáče určené k lákání dřevokaza čárkovaného
- v případě potřeby se před výsadbou máčí jehličnaté sazenice v insekticidní jíše proti klikorohu borovému
- kontroluje se výskyt klikoroha borového a případně se přistupuje i ke kurativnímu ošetření
- kontroluje se funkčnost instalovaných insekticidních sítí

Listožravý hmyz

- v případě nutnosti se pozemně ošetřují mladé smrkové porosty proti plátkám
- ve smrkových porostech nižších poloh se provádí kontrola rojení ploskohřbetek
- v ohrožených oblastech se provádí kontrola lhnutí housenek bekyně mňišky, v případě možnosti vzniku piemnožení se začíná s přípravou leteckého obranného zásahu – pro leteckou aplikaci je nutné udělení výjimky Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským (UKZUZ)
- provádí se vizuální kontrola rojení chroustů
- v případě nutnosti se provádí v dubových porostech pozemní zásah proti komplexu jamních defoliátorů (obaleč dubový, píďalka podzimní, píďalka zhoubná, bekyně velkohlavá a další) – pro leteckou aplikaci je nutné udělení výjimky UKZUZ – např. v porostech určených ke sběru osiva

Zvěř a hlodavci

- vyhodnocují se škody zvěří vzniklé v zimním období
- ošetřují se výsady repelenty proti letnímu okusu zvěře
- provádí se mechanická individuální ochrana proti zvěři; kolem čerstvých výsadeb se staví oplocenky

Houbové choroby

- dokončuje se kontrola výskytu sypavek
- ve lesních školkách se sleduje výskyt rzí; v případě potřeby se provádí aplikace fungicidů
- provádí se zásahy (první nebo opakované) proti padání semenáčků, plísni bukové, plísni šedé, kofenovým hnilobám a dalším
- kontroluje se výskyt padlí dubového; v případě potřeby se provádí aplikace fungicidů
- ve školkách se provádí první i opakované zásahy proti červené sypavce borovic
- pro posílení vitality semenáčků a sazenic se při aplikaci fungicidů v lesních školkách doplňují mikroprvky (hnojení na list)

Plevele a buřeny

- aplikují se graminicidy na retardaci trav
- v kulturách se dokončuje ošetření proti bušení (před rašením dřevin)
- po narašení dřevin se herbicidy aplikují s krytem
- ideálně v první polovině května se zasahuje proti boševníku velkolepému (před květem)

Přirození nepřátelé

- označují se doupné stromy

Hálka žlabatky *Biorhiza pallida* na dubu pýřitem (Čechy, Český kras)

ČERVEN

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Obecně

- aktuálně se podle potřeby doplňují POR

Podkorní, dřevokazný a kortikolní hmyz

- intenzivně se vyhledávají a asanují stromy napadené kůrovci v porostech všech dřevin, dokončuje se zpracování polomů ze zimního období
- provádí se asanace smrkových lapáků a podle stupně napadení se pokládají další lapáky
- pokračuje se s odběry broků z feromonových lapáčů navnaděných na lýkožrouta smrkového, l. lesklého a l. severského
- asanují se borové lapáky
- dokončuje se kontrola feromonových lapáčů na dřevokaza čárkovaného
- ve výsadbách se pokračuje s kontrolou klikoroha borového, případně se provádí kurativní ošetření
- kontroluje se funkčnost instalovaných insekticidních sítí

Listožravý hmyz

- kontroluje se kladení vajíček ploskohřbetek na smrku a míra jejich parazitace; v případě potřeby se provádí ošetření insekticidy (při letecké aplikaci je nutné udělení výjimky UKZUZ)
- kontroluje se žir housenek bekyně mňišky trusinkovou metodou
- v horských oblastech se kontroluje smrková forma obaleče modřínového prostřednictvím stop po žiru housenek na letorostech
- kontrolují se další defoliátory, zejména v mladších porostech nebo specifických porostech (genové základny apod.); v případě potřeby se realizují pozemní obranné zásahy insekticidy (v případě letecké aplikace je nutné udělení výjimky UKZUZ)
- monitoruje se defoliace mladých smrkových porostů plátkami

Zvěř a hlodavci

- kontroluje se účinnost obranných opatření proti letnímu okusu zvěří; v případě nutnosti se aplikují další repelenty nebo se provádí mechanická ochrana – individuální i plošná (oplocenky)
- dokončuje se inventarizace škod zvěří na lesních porostech za uplynulý rok a jejich vyčíslení pro potřeby uplatnění u uživatele honitby

Houbové choroby

- sleduje se zdravotní stav vzházejících sjí, v případě potřeby se uplatňuje chemická ošetření
- v případě silného výskytu plísňe šedé se přistupuje k ošetření fungicidními přípravky
- v případě rizika výskytu padlí se začíná s preventivní aplikací vhodných fungicidů
- pro posílení vitality semenáčků a sazenic se při aplikaci fungicidů v lesních školkách doplňují mikroprvky (hnojení na list)

Plevele a buřeny

- intenzivně se provádí mechanické hubení buřené (ořínání, ošlapávání)
- ve výsadbách se provádí aplikace herbicidů s kryty pro hubení dvoudloužné buřené
- začíná se s chemickou přípravou půdy na plochách s převažující travní buřeni nebo se provádí první ošetření na plochách s dělenou přípravou půdy

Přirození nepřátelé</

ČERVENEC

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
3	4	5	6	7	1	2
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Obecně

- v případě potřeby se aktuálně doplňuje potřebný sortiment POR

Podkorní, dřevokazný a kortikolní hmyz

- pokračuje se ve vyhledávání a asanaci stromů napadených podkorním hmyzem a zpracování polomů
- dokončuje se pokládání smrkových lapáků 2. série, probíhá jejich kontrola a ve vyšších polohách se dokončuje asanace lapáků 1. série
- pravidelně se kontrolují feromonové lapače, doplňují se odparky pro letní rojení
- intenzivně se kontroluje výskyt klikoroha borového a v případě potřeby se provádí kurativní ošetření

Listožravý hmyz

- kontroluje se rojení bekyně mnišky (vizuálně nebo pomocí feromonových pastí)
- v horských oblastech se kontroluje smrková forma obaleče modřínového pomocí feromonových pastí
- dokončuje se ošetření smrkových porostů s přemnožením plosohřbetek (při letecké aplikaci je nutné udělení výjimky UKZUZ)

Zvěř a hlodavci

- v souladu s platnou legislativou a plány chovu a lovu se snižují početní stavy spárkaté zvěře
- u uživatelů honiteb se uplatňují náhrady škod způsobených zvěří na lesních porostech, které vznikly v období od 1. července předchozího roku do 30. června běžného roku, a to až do 20 dnů od uplynutí tohoto období
- dle potřeby se provádí opravy a údržba oplocenek a dalších ochranných opatření proti zvěři

Houbové choroby

- ve školkách se provádí první i opakované zásahy proti sypavce borové
- pokračuje se v aplikaci fungicidů proti padlí
- pokračuje se s kontrolou i dalších houbových patogenů, v případě potřeby se aplikují vhodné fungicidy
- pro posílení vitality semenáčků a sazenic se při aplikaci fungicidů v lesních školkách doplňují mikroprvky (hnojení na list)
- v lesních školkách v lokalitách výskytu krtonožky se na ni kladou pasti a likvidují se její podzemní hnízda

Plevele a buřeny

- ožívají se a oslábávají sazenice
- podle potřeby se provádí hubení invazních dřevin (zejména křídlatek) a další nežádoucí vegetace, především ostružiníku
- pokračuje se s chemickou přípravou půdy před výsadbou

Přirození nepřátelé

- osekává se vegetace rostoucí na hnízdních kupách lesních mravenců
- označují se doupné stromy

Plodnice rezavce datliho na dubu ceru (Morava, Břeclavsko)

SRPEN

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
7	1	2	3	4	5	6
14	15	16	17	18	12	13
21	22	23	24	25	19	20
28	29	30	31		26	27

Obecně

- průběžně se doplňují zásoby používaných repelentů a vhodná aplikační technika

Podkorní, dřevokazný a kortikolní hmyz

- pokračuje se s vyhledáváním a asanací stromů napadených podkorním hmyzem a se zpracováním polomů
- kontrolují se a asanují smrkové lapáky druhé série a kontrolují se feromonové lapače
- v případě potřeby se přikávají další lapáky
- pokračuje intenzivní kontrola výskytu klikoroha borového a v případě nutnosti se provádí kurativní ošetření

Listožravý hmyz

- dokončuje se vyhodnocování účinnosti zásahů proti plosohřbetkám, a to pomocí trusníků nebo počtu přežívajících houseniv ve vacích na pokácených vzornících, popř. vizuální kontrolou žirů
- kontroluje se rojení bekyně mnišky vizuálně nebo pomocí feromonových pastí
- v horských oblastech se pokračuje v kontrole smrkové formy obaleče modřínového pomocí feromonových pastí
- pokračuje se v ohrožených lokalitách se zahajuje kontrola ponrav chroustů

Zvěř a hlodavci

- v souladu s platnou legislativou a plány chovu a lovu se snižují početní stavy spárkaté zvěře
- pokračuje se s preventivní ochranou stromů před poškozováním zvěří

Houbové choroby

- opakovaně se provádí chemická obrana proti padlí na dubech a javorech ve školkách, v případě nutnosti i ve výsadbách
- dokončuje se chemická obrana proti sypavkám na borovici (do poloviny měsíce)
- průběžně se kontroluje zdravotní stav semenáčků a sazenic, v případě potřeby se aplikují vhodné fungicidy, napadený sadební materiál se v případě potřeby likviduje (nejčastěji pálením)

Plevele a buřeny

- v případě potřeby se provádí chemická příprava ploch pro podzimní či jarní zalesňování
- podle potřeby se provádí hubení invazních dřevin a další nežádoucí vegetace, především ostružiníku

Přirození nepřátelé

- osekává se vegetace rostoucí na hnízdních kupách lesních mravenců
- označují se doupné stromy

Zrající jedlové šišky (Čechy, Rožmitálsko)

ZÁŘÍ

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
4	5	6	7	1	2	3
11	12	13	14	15	9	10
18	19	20	21	22	16	17
25	26	27	28	29	23	24

Obecně

- dokončuje se zásobování potřebnými repelenty a vhodnou aplikační technikou

Podkorní, dřevokazný a kortikolní hmyz

- vyhledávají se a zpracovávají kůrovcové stromy a polomy, příp. stromy odumírající vlivem houbových patogenů
- dokončuje se asanace lapáků a kontrola feromonových lapačů
- v případě nových žirů klikoroha se provádí kurativní postřik

Listožravý hmyz

- v ohrožených lokalitách se dokončuje kontrola výskytu ponrav chroustů
- zahajuje se kontrola bekyně velkohlavé počítáním vejecných snůšek („hubek“)

Zvěř a hlodavci

- v souladu s platnou legislativou a plány chovu a lovu se snižují početní stavy spárkaté zvěře
- začíná se s aplikací repelentů proti ohryzu a zimnímu okusu zvěří; může se provádět i individuální obrana pomocí pletiv, chráničů apod.
- zjišťuje se početnost hlodavců a vyhodnocuje se riziko vzniku poškození kultur
- v ohrožených porostech se začíná s aplikací rodenticidů zašlapáváním do nor nebo aplikací do jedových staniček

Houbové choroby

- kontroluje se výskyt václavky, kořenovníku a dalších dřevokazných hub podle plodnic; v mladších porostech se provádí negativní výběr vážně poškozených stromů
- sleduje se zdravotní stav semenáčků a sazenic, ale postřiky se již neprovádějí

Plevele a buřeny

- provádí se ošetření herbicidy proti vzlašt odolným druhům plevelů a výmladkům, při výřezu plevelných dřevin se natírají pařížky arboricidy
- lze provést celoplošné ošetření herbicidy (po zkontrolování vyzrálosti letorostů)
- mechanicky se upravují záhony vyzvednuté pro podzimní zalesňování (mělká orba, kypření), čímž se eliminuje výskyt plevelů, ale i dalších škodlivých činitelů
- začíná se s chemickou profítkou pomocí hypo-sekerky

Přirození nepřátelé

- označují se doupné stromy

Napadení borovice plosohřbetkou sazenicovou (Čechy, Zatecko)

ŘÍJEN

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
2	3	4	5	6	7	1
9	10	11	12	13	14	8
16	17	18	19	20	21	15
23	24	25	26	27	28	22
30	31				29	

Obecně

- v případě potřeby se aktuálně doplňuje potřebný sortiment repelentů
- uskładněním se feromonové lapače
- před uskladněním se provádí důsledná očista aplikační techniky

Podkorní, dřevokazný a kortikolní hmyz

- pokračuje se ve vyhledávání a zpracování kůrovcových stromů, příp. stromů odumírajících vlivem houbových patogenů
- průběžně se zpracovávají větrné polomy

Listožravý hmyz

- v ohrožených smrkových porostech se kopou půdní sondy pro kontrolu plosohřbetek
- kontroluje se bekyně velkohlavá počítáním hubek
- v dubových porostech se pomocí leповých pášů zahajuje kontrola podzemních píďalek (p. podzimní, p. zhoubná)

Zvěř a hlodavci

- v souladu s platnou legislativou a plány chovu a lovu se snižují početní stavy spárkaté zvěře
- dokončuje se preventivní ochrana proti škodám zvěří (nátery, opravy a stavby oplocenek, individuální mechanická ochrana pletivy)
- v ohrožených lokalitách se aplikují rodenticidy zašlapáváním do nor nebo aplikací do jedových staniček

Houbové choroby

- při těžbě a soustřeďování dříví se pokračuje v ošetřování poškozených kořenových náběhů a bází kmenů
- ve školkách se likviduje opadání infikovaný asimilační aparát (pálení, kompostování s vápnem); mohou se aplikovat i dusikátá hnojiva pro urychlení rozkladu (pozor však na nadbytek dusíku v půdě!)
- může se provádět moření osiva

Plevele a buřeny

- provádí se likvidace ostružiníku postřikem herbicidy
- pokračuje se v náteru pařížků arboricidy po výřezu plevelných dřevin a v chemické probírce pomocí hypo-sekerky

Přirození nepřátelé

- vyvěšují, opravují a čistí se budky pro hmyzožravé ptáky a sovy
- označují se doupné stromy
- v porostech s plánovanou zimní těžbou se vyznačuje výskyt hnízdních kup lesních mravenců

Borový les ustupující těžbě písku (Čechy, Suchdolsko)

KALENDÁŘ OCHRANY LESA

2023

LISTOPAD

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
6	7	1	2	3	4	5
13	14	15	16	17	11	12
20	21	22	23	24	18	19
27	28	29	30		25	26

Obecně

- dokončuje se důsledná očista aplikační techniky před uskladněním, zajišťují se potřebné opravy, příp. zkoušky vyplývající z platné legislativy
- provádějí se mechanické (vystřihávání přeslenů) a chemické (ošetření pachovými repelenty) zásahy proti kráčežím Jehličnatých dřevin na vánoční stromky

Podkorní, dřevokazný a kortikolní hmyz

- pokračuje se ve vyhledávání a asanaci kůrovcových stromů, zpracovávají se polomy

Listožravý hmyz

- kontroluje se početnost rojících se podzemních píďalek na dubech, a to vizuálně (večerní pochůzkou) nebo lepovými pásy
- ve smrkových porostech se dokončuje kontrola početnosti plosohřbetek pomocí půdních sond
- pokračuje se v předběžné kontrole bekyně velkohlavé počítáním hubek

Zvěř a hlodavci

- v souladu s platnou legislativou a plány chovu a lovu se snižují početní stavy spárkaté zvěře
- dokončuje se aplikace repelentů i mechanické ochrany porostů proti zimnímu okusu a ohryzu
- v ohrožených lokalitách se aplikují návnady rodenticidů zašlapáváním do nor nebo aplikací do jedových staniček

Houbové choroby

- při těžbě a soustřeďování dříví se pokračuje v ošetřování poškozených kořenových náběhů a bází kmenů; v období bez mrazů se mohou ve školkách dezinfikovat volné záhony, komposty a substráty

Plevele a buřeny

- provádí se likvidace ostružiníku postřikem herbicidy
- pokračuje se v chemické probírce pomocí hypo-sekerky

Přirození nepřátelé

- vyvěšují, opravují a čistí se budky pro hmyzožravé ptáky a sovy
- označují se doupné stromy
- v porostech s plánovanou zimní těžbou se vyznačuje výskyt hnízdních kup lesních mravenců

Troudnaec pásovaný na smrku ztepilém (Čechy, České Švýcarsko)

PROSINEC

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
4	5	6	7	1	2	3
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Obecně

- připravuje se sumarizace výskytu škodlivých činitelů a jimi působených ztrát
- pozornost se věnuje odbornému vzdělávání (zejména získání odborné způsobilosti I. a II. stupně pro nakládání s POR)

Podkorní, dřevokazný a kortikolní hmyz

- pokračuje se ve vyhledávání a asanaci kůrovcových stromů a stromů silně poškozených houbovými patogeny; zpracovávají se případné polomy

Listožravý hmyz

- bez aktivit

Zvěř a hlodavci

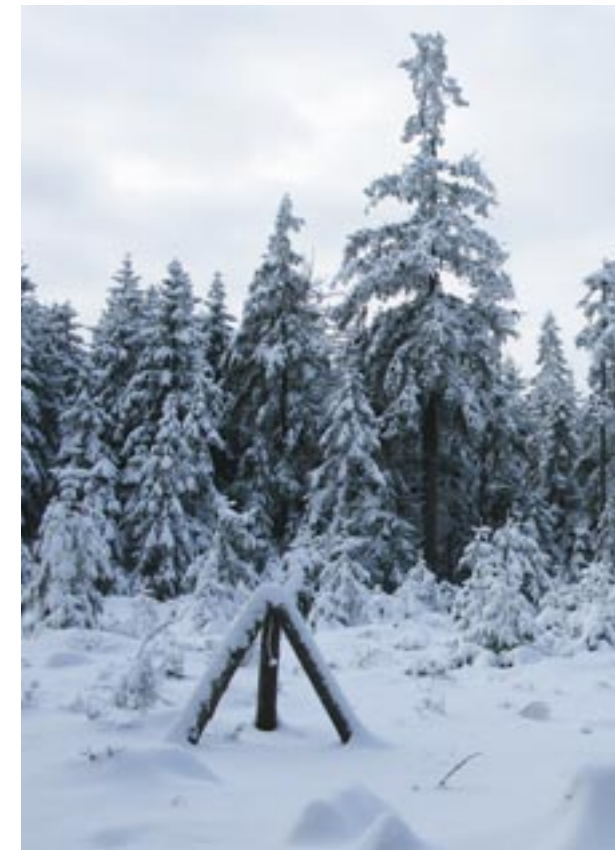
- v souladu s platnou legislativou a plány chovu a lovu se snižují početní stavy spárkaté zvěře
- provádí se opatření za účelem omezení škod zvěří (opravy oplocenek, v případě nouze přikrmování, využívání přezimovacích obůtek, plnění plánů lovu)
- v ohrožených lokalitách se aplikují rodenticidy zašlapáváním do nor nebo aplikací do jedových staniček
- kontroluje se oplocení lesních školek k zabránění vniknutí zejména zajíců a králíků

Plevele a buřeny

- provádí se likvidace ostružiníku postřikem herbicidy
- pokračuje se v chemické probírce pomocí hypo-sekerky

Přirození nepřátelé

- vyvěšují a opravují se budky pro hmyzožravé ptáky a sovy
- v porostech s plánovanou zimní těžbou se vyznačuje výskyt hnízdních kup lesních mravenců

Obranné opatření ochrany lesa (trojnožka) (Čechy, Brdy)

Vzhledem ke změnám legislativy a zejména opatřením obecné povahy, která reagují na vývoj kůrovcové kalamity a mohou měnit některé požadavky v ochraně lesa, doporučujeme tyto změny pravidelně sledovat.

Vydání kalendáře ochrany lesa v roce 2023 podpořily:

Lesní ochranná služba (LOS) <http://www.vulhm.cz/los>

Činnost:

- kontrola biotických škodlivých činitelů v lesních porostech
- poradenská činnost na úseku ochrany lesa pro všechny subjekty obhospodařující les (odborné posudky, rozbor vzorků apod.)
- stanoviska k žádostem o dotace ve smyslu platné legislativy
- metodická pomoc při rozsáhlých opatřeních proti biotickým škodlivým činitelům
- centrální evidence výskytu škodlivých činitelů a jimi působených ztrát
- zpracovávání ročních přehledů výskytu škodlivých činitelů a rámcových prognóz
- pořádání seminářů s tematikou ochrany lesa pro lesnickou praxi a SSL
- vydávání metodických pokynů a dalších materiálů zaměřených na praktickou ochranu lesa
- testování biologické účinnosti pesticidních látek na ochranu lesa
- ověřování a optimalizace kontrolních a obranných opatření
- vyhodnocování potřeby, příprava projektů a vyhodnocování účinnosti melioračních zásahů
- mezinárodní spolupráce v ochraně lesa

Adresa pracovišť LOS: ústředí: Strnady 136, 252 02 Jilovistě. Doručovací pošta: 156 00 Praha 5 – Zbraslav, tel. ústí.: 257 892 222; fax: 257 920 648, Ing. Miloš Křížek, Ph.D. (vedoucí LOS), tel. 602 351 910, e-mail: kruzek@vulhm.cz, Ing. Tomáš Cihák, Ph.D., tel.: 724 006 555, e-mail: cihak@vulhm.cz, Ing. Jan Liška, tel.: 602 298 804, e-mail: lista@vulhm.cz, Ing. František Lorenc, Ph.D., tel.: 724 352 558, e-mail: lorenc@vulhm.cz, RNDr. Adam Vele, Ph.D., tel.: 722 989 041, e-mail: vele@vulhm.cz, doc. Ing. Petr Zahradník, CSc., tel.: 602 298 802, e-mail: zahradnik@vulhm.cz, Ing. Marie Zahradníková, tel.: 601 574 907, e-mail: zahradnikova@vulhm.cz, pracoviště Pelhřimov: Tylova 837, 393 01 Pelhřimov, Ing. Radek Novotný, Ph.D., tel.: 602 291 763, e-mail: novotny@vulhm.cz, pracoviště Opočno: Na Olivě 550, 517 73 Opočno, Ing. Michal Samek, tel.: 725 185 390, e-mail: samek@vulhm.cz, pracoviště Frýdek-Místek: Na Půstkách 39, 738 01 Frýdek-Místek, Ing. Bc. Jan Lubojáček, Ph.D., tel.: 602 277 596, e-mail: lubojacky@vulhm.cz

